

УДК 001:339.012.24(045)

Матеріали науково-практичної конференції “Сучасні проблеми глобальних процесів у світовій економіці”. – К.: НАУ, 2011.– 201 с.

Матеріали науково-практичної конференції містять короткий зміст доповідей науково-дослідних робіт студентів, аспірантів та викладачів.

Розраховані на широке коло фахівців, студентів, аспірантів та викладачів.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

О.М.Ложачевська, завідувач кафедри міжнародної економіки, доктор економічних наук, професор.

ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

А.А.Прокон'єва, к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки

В.І.Кочин, к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР

Т.В.Смітюх, асистент кафедри міжнародної економіки

М.В.Музиченко, асистент кафедри міжнародної економіки

Рекомендовано до друку вченою радою Інституту економіки та менеджменту Національного авіаційного університету (протокол №2 від 31.10.2011 р.).

© Національний авіаційний університет, 2011

ринків, що розвиваються, проблеми з ліквідністю сформованих портфелів є ще важливішими. Тому розгляд та аналіз ризику ліквідності та його імплементація у підходи та моделі сучасної портфельної теорії є важливим перспективним напрямом.

5. *Проблеми оцінювання ефективності управління портфелем.* Основні положення портфельних теорій та побудовані моделі використовуються в задачах управління портфелем цінних паперів, що породжує задачі оцінювання ефективності такого управління. Звичайно, за критерій ефективності можна обрати практичні результати управління — дохід/збиток за певним портфелем протягом певного часу. Однак, насправді, проблема оцінки є значно складнішою, тому що різні міри ефективності можуть вказувати на різні результати, а їх інтерпретація може бути різною. Значну роль відіграє час, тому що вартість портфеля може суттєво змінюватися протягом одного місяця (а інколи й одного дня).

Не зважаючи на велику кількість опублікованих фундаментальних та прикладних досліджень, які доповнюють, розширюють та модифікують класичну портфельну теорію, все ж таки залишається невирішеною з точки зору фінансової науки низка методологічних питань, що перешкоджає повноцінному практичному використанню сучасної портфельної теорії при здійсненні операцій на фінансових ринках.

О.В. Поліщук, к.е.н., доцент
Національний авіаційний університет

ЛІЗИНГ ЯК ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ

Незважаючи на кризові явища в країні, лізинг, як фінансовий інструмент, залишається передумовою зростання реального сектора економіки як у розвинених країнах, так і в Україні.

Розкриття сутності лізингових угод бере свій початок ще з далеких часів Аристотеля (383-322 рр. до н.е.). Саме цей мудрець говорив про багатство, яке полягає в користуванні, а не в праві власності. Отже, багатовіковим досвідом доведено, що багатство полягає не просто у володінні, а й у ефективному його використанні.

Можливості лізингу фахівцями оцінюються вище, ніж можливості банківського кредиту, оскільки лізинг - гнучка форма фінансування, яка піддається меншому нормативному регулюванню, ніж банківська справа. Банкіри можуть бути обмежені не тільки банківськими регуляторними нормами, але й своєю більшою професійною консервативністю, натомість лізингодавці готові до ризику. За інформацією Всеукраїнської асоціації лізингу «УКРЛІЗИНГ», за перший квартал 2011 року лізингових операцій в Україні побільшало на 79,9 %, але, на жаль, вони не набули ще достатнього поширення.

Для розвитку лізингу в Україні, може виступити досвід східноєвропейських країн, які мають з Україною спільні риси розвитку. В

цьому відношенні показовою є Польща, де так само, як і в нашій країні, лізингові операції здійснюються спеціалізованими компаніями, які підконтрольні банкам. Але їхня форма організації лізингу має низку суттєвих переваг: по-перше - лізингова фірма, що контролюється банком, отримує можливість залучати пільгові кредити для розширення своєї діяльності, по яким звичайно фінансується власна діяльність банку; по-друге - банки мають у своєму розпорядженні великі можливості по встановленню справжньої платоспроможності лізингоодержувача. Це дозволяє даному типу лізингових компаній приймати рішення на підставі більш достовірної інформації.

Взаємодія лізингової компанії і банку дозволяє використовувати широкий спектр інструментів оптимізації комерційної діяльності. Одним із таких інструментів, широко практикованих у Польщі, став форфейтинг. У даному випадку переуступка орендодавцем прав по отриманню платежів від орендодавця банку за поставлене раніше устаткування суттєво полегшує останньому розпорядження заставним майном орендодавця.

Банки вбачають у застосуванні лізингової схеми фінансування не стільки можливості розширення спектра надання послуг, скільки вихід із нинішньої ситуації з кредитуванням. Вихід цей – у поступовому нарощуванні обсягів лізингових операцій, які витісняють менш надійно забезпечені, а тому більш ризиковані інвестиційні кредити. В першу чергу, банками передбачається використання фінансового лізингу.

Останнім часом структури різних рівнів, які зацікавлені в його поширенні сприяють його становленню і продовжують створювати необхідні для цього передумови.

Можна виокремити передумови, які вже реально існують, а також низку необхідних передумов, без яких формування сфери розвитку лізингу є неможливим, а саме: наявність традицій орендного підприємництва, можливість використання досвіду орендних відносин в період економічних реформ. Необхідність розвитку ринкових відносин, в тому числі, через формування ефективних елементів ринкової інфраструктури, об'єктивна потреба в нових формах і джерелах кредитування та інвестування, зміни ситуації у збутовій політиці продукції, потреба в більш раціональному розміщенні і використанні основних засобів виробництва, структурні зміни в сфері матеріального виробництва і послуг юридичним особам, наявність зацікавленості зарубіжних лізингових компаній до розширення зв'язків зі споживачами в Україні, можливість виходу українських товаровиробників з допомогою лізингу на ринки інших країн.

Підводячи підсумок, слід зазначити, що подальшому розвитку лізингу в Україні також сприятимуть: умови, що гарантують стійкий розвиток малого і середнього бізнесу (малий і середній бізнес є спроможним спожити більшу кількість лізингових послуг, оскільки, по-перше, він не має великих фінансових можливості й, по-друге, завдяки нечисленності персоналу, має більшу гнучкість для реагування на зміни кон'юнктури ринку); інтеграція банківського і промислового сектора економіки (зацікавленість банків у

розвитку не тільки торгового, але і промислового капіталу; активний розвиток холдингової системи); вільна конкуренція, при якій виробники змушені шукати нові засоби збуту виробленої дорогої продукції, щоб вижити на ринку.

Таким чином, необхідно всіляко, бажано на державному рівні, підтримувати розвиток інституту лізингу, вчасно вирішувати проблеми, що виникають на шляху його впровадження.

К.А. Гранат, студентка
Національний авіаційний університет

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ЛІЗИНГУ В УКРАЇНІ

За економічної кризи останніх років переважна більшість підприємств в Україні неспроможна власними коштами здійснювати технічне оновлення виробництва. Відтак виникає об'єктивна необхідність розвитку лізингового бізнесу, що уможливорює залучення інвестицій для фінансової підтримки підприємств.

На сьогодні загальний річний обсяг лізингових угод у світі становить приблизно 500,00 млрд. дол. США. Лізинг посідає важливе місце в економіці багатьох країн і є ознакою їхнього прогресивного розвитку. На багатьох розвинених ринках лізинг є найбільшим джерелом зовнішнього фінансування, за допомогою якого купуються близько 50% техніки. У таких країнах, як Чехія, Естонія, Угорщина оновлення основних фондів підприємства на 30-40% відбувається за рахунок лізингу. Україні необхідно перейняти світовий досвід з метою ефективного впливу на процес вдосконалення системи лізингових відносин, що сприятиме інтеграції у європейський та світовий ринки лізингу.

Україна має досить високий потенціал для розвитку лізингу. За оцінками експертів, зношеність основних фондів у деяких галузях української економіки становить близько 70 % – це означає, що потенціал ринку лізингу сягає 100 млрд. дол. США. Іноземні експерти оцінюють щорічний обсяг лізингових послуг в Україні у 250,00-300,00 млн. дол. США . За даними «Українського об'єднання лізингодавців», кількість укладених договорів фінансового лізингу в Україні протягом 2010 року зросла на 69,40% (2088 одиниць) у порівнянні з 2009 роком і склала 5095 договорів. У вартісному еквіваленті обсяг укладених договорів у 2010 році збільшився у порівнянні з минулим роком майже вдвічі і склав 4,97 млрд. грн. [3]. Отже, незважаючи на фінансову кризу, починаючи з 2010 року, вслід за ринком кредитування, ринок лізингу почав відновлюватися.

У подальших кроках значну увагу необхідно приділити перспективним для лізингового бізнесу сферам економіки України, серед яких слід виділити